

Muistiliitto ry – Muistiluotsi kehittämistoiminnan tuotoksena

Yhteiskehittämisen aamupäivä 9.6.2023

Minna Teiska, kehittämispäällikkö Muistiliitto ry

Muistiluotsikeskusten toiminta

Muistiluotsit ovat maakunnallisia asiantuntija- ja tukikeskuksia, joiden toiminta on suunnattu muistisairaille ja heidän läheisilleen.

Muodostavat koko maan kattavan verkoston toimien 18 maakunnassa.

- Ohjaus ja neuvonta
- Muistineuvo puhelinpalvelu
- Muistikahviloita
- Vertaistukiryhmiä muistisairaille ja läheisille
- Toiminnallisia ryhmiä
- Vapaaehtoistoimintaa
- Luentoja ja tapahtumia

290

KUNNASSA Muistiluotsitoimintaa
(Suomessa yhteensä 309 kuntaa)

122 000

KOHTAAMISKERTAA Muistiluotseissa

9,18 Muistiluotsi-asiakastyytyväisyyden keskiarvo

97 % Muistiluotsien CSAT-asiakastyytyväisyyspisteet
(tyytyväinen tai erittäin tyytyväinen)

Kehittämistyön lähtökohdat

- Tarve
- Suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys
- Yhteistyö ja verkostoituminen
- Uudistuminen ja ajassa eläminen

Tunnistettut tarpeet

- Maakunnallisten keskusten kehittämistarve nousi
  - sairastuneiden määrän kasvusta
  - muistisairaiden ihmisten tuen tarpeista
  - palvelujärjestelmän vajeista sekä
  - vapaaehtoistoiminnan kasvavista haasteista.
- Tietoa kerättiin liiton kehittämishankkeissa, liiton julkaisemassa Dementiabarometristä ja esim. Ajoissa apua avohuollossa -hankkeessa tehdyissä tutkimuksissa.

Suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys

Visiona oli luoda maan kattava asiantuntija- ja tukikeskusverkosto, jonka avulla vapaaehtoistyö voimistuu, verkostoyhteistyö vahvistuu ja muistisairaille ihmisille suunnatut palvelut lisääntyvät ja kehittyvät.

Vahva visio ja konkreettiset toimet

- Muistiliiton hallitus hyväksyi vuonna 2004 asiantuntija- ja tukikeskusohjelman, johon kirjattiin muistityön suurimmat haasteet sekä asiantuntija- ja tukikeskusverkoston tavoitteet ja suunnitelmat.
- Vuonna 2004 liiton hallituksen nimeämä ohjausryhmä nimesi ohjelman mukaiset hankkeet Muistiluotsi – asiantuntija- ja tukikeskushankkeiksi.
- Ensimmäiset maakunnalliset asiantuntija- ja tukikeskukset aloittivat toimintansa vuonna 2004 kun Raha-automaattiyhdistys myönsi ensimmäiset ohjelman mukaiset alueelliset hanketuet 2004 ja 2005.

Kehittyminen verkostoksi

- Keskusten hallinnoinnista vastasivat Muistiliiton jäsenyhdistykset.
- Keskusverkosto luotiin vaiheittain vuosina 2004–2010. Viimeisimpänä kuitenkin Helsingin ja Itä-Uudenmaan Muistiluotsikeskus vasta 2017.
- Valtakunnallinen koordinaatio perustettiin Muistiliittoon vuonna 2006 eli osa maakunnallisista hankkeista oli aloittanut ennen valtakunnallisen koordinaation olemassaoloa.

Muistiluotsiverkoston yhtenäisyys

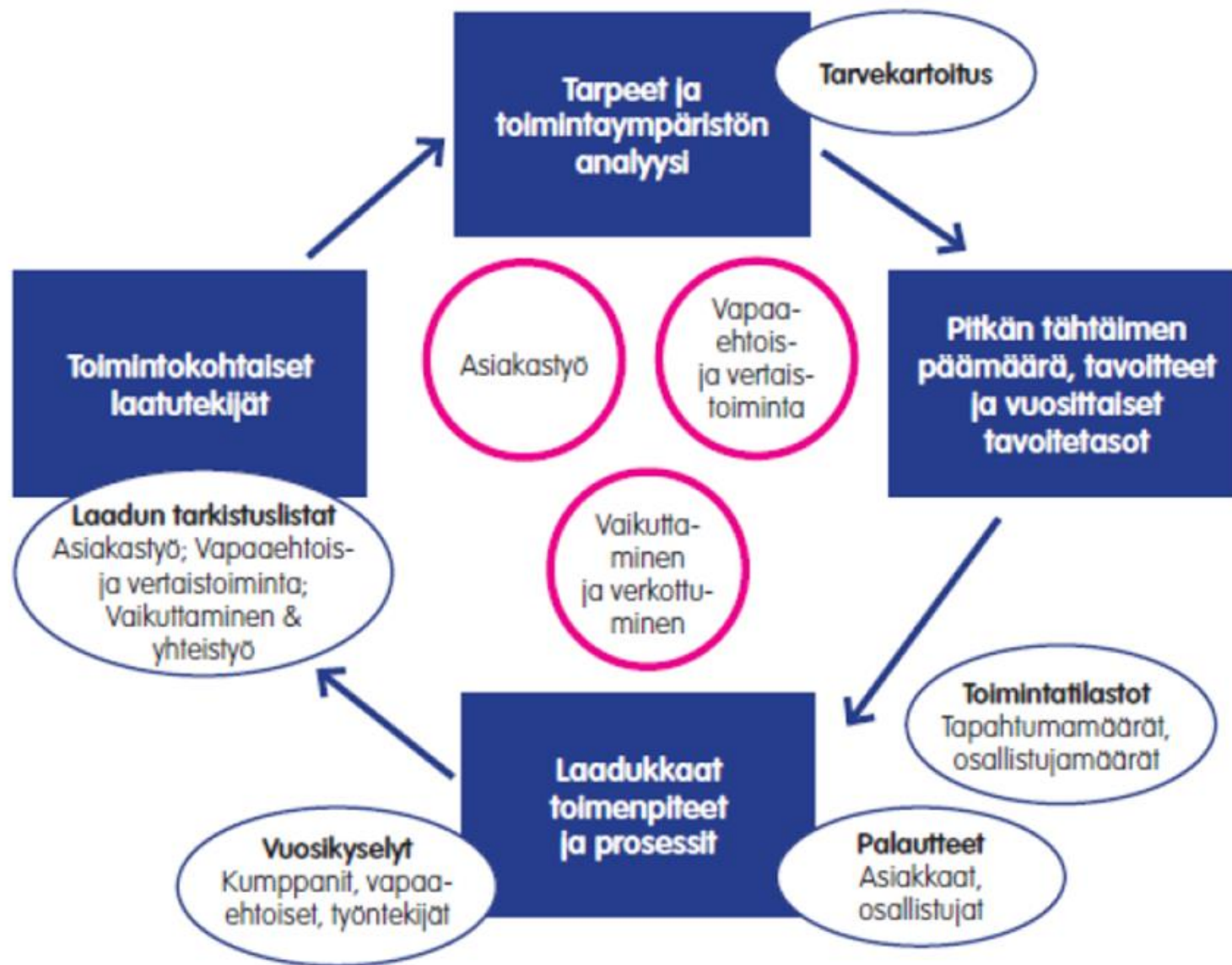
- Sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin ja toimintaperiaatteisiin (käsikirja), jokainen työntekijä perehdytetään
- Yhteinen laatulupaus
- Yhteinen kehittäminen
- Yhteiset tapaamiset vuosittain (live, webinaarit, porinat, alueelliset)
- Keskusten yhteiset työmuodot
  - Asiakastyö
  - Vapaaehtoistoiminta
  - Vaikuttamis- ja verkostotyö

→ Yhtenäiset palvelut koko maassa

→ Yhteinen toiminnanohjausjärjestelmä (käsikirja)

Muistiluotsikeskusverkoston arvioinnin kehittyminen

- Muistiluotsitoiminnalle toteutettiin ulkoinen arviointi. Arvioinnin toteutti Kuntoutussäätiön arviointi- ja koulutusyksikkö (entinen Innokuntoutus) Muistiliiton toimeksiannosta 2008 – 2011.
- Oman arvioinnin systemaattinen kehittäminen ja toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen 2011-2014
- Toiminnanohjausjärjestelmä käyttöön 2014
- Yhteiset arviointi- ja palautelomakkeet
- Kehitetään vuosittain
- SurveyPal kyselytyökaluna, visualisointi Power Bi

Lähde: Toiminnanohjauksen käsikirja (2014).

8.6.2023

Muistiluotsi
 asiantuntija- ja
 tukikeskusverkosto

Vuosi
 2022

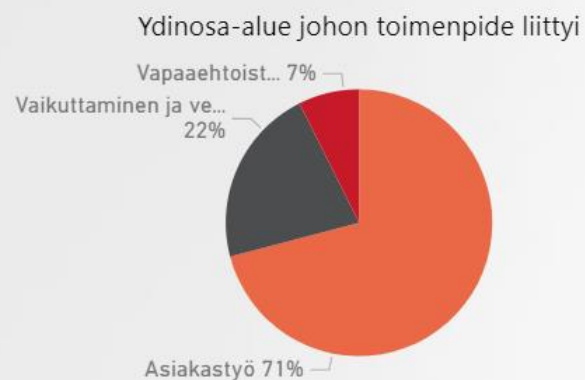
Paikkakunta
 Kaikki

Toiminnan toteuttaja
 Kaikki

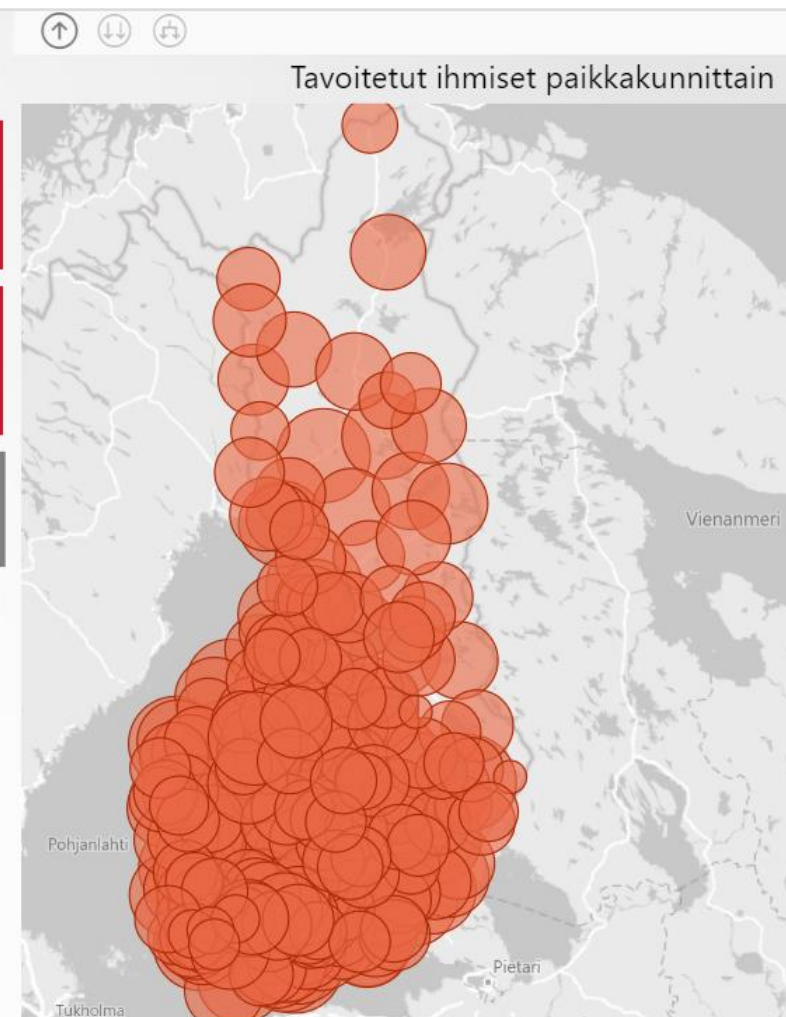
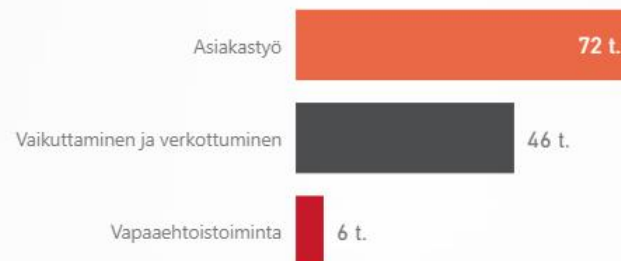
Toimenpiteen nimi/muu tunniste
 Kaikki

Toimintatilasto 2022

124 t. Kohtaamiskerrat	12,58 t. Toimenpiteiden määrä	
59 t. Tavoitetut uudet ihmiset (STEA)	9,18 Asiakastytyväisyyden keskiarvo	
Asiakastyö	Vaikuttaminen ja verkottuminen	Vapaaehtoistoiminta

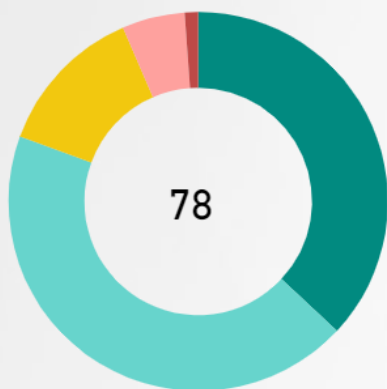

Kohtaamiskerrat ydinosa-alueittain

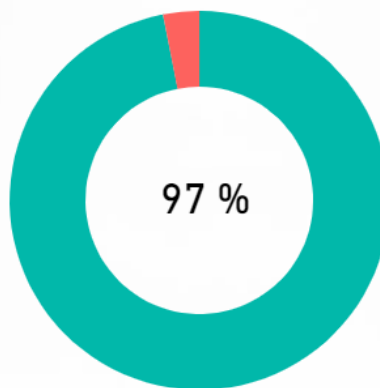

Tuloksellisuus

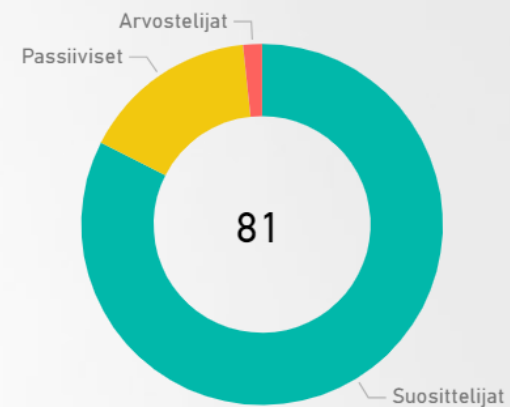
Osallisuusindikaattori Indeksi

CSAT (Tyytyväisyys)

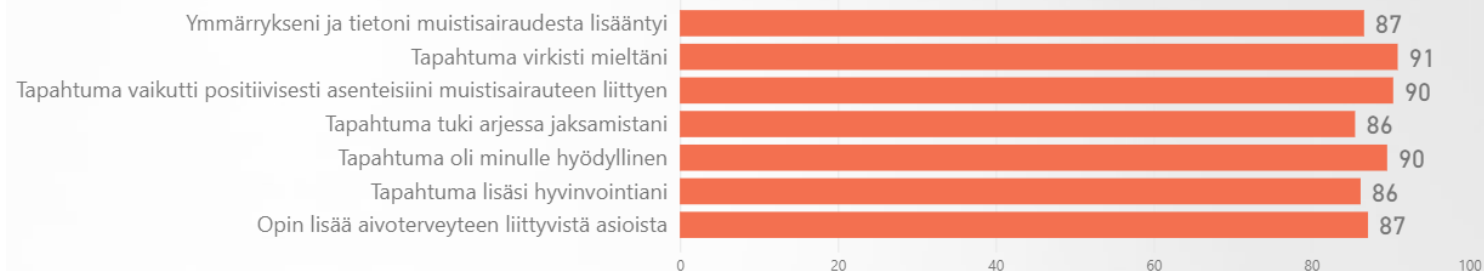
NPS

Lähde: Muistiluotsitoiminta 2022 (1074 vastausta)

Vaikuttavuus

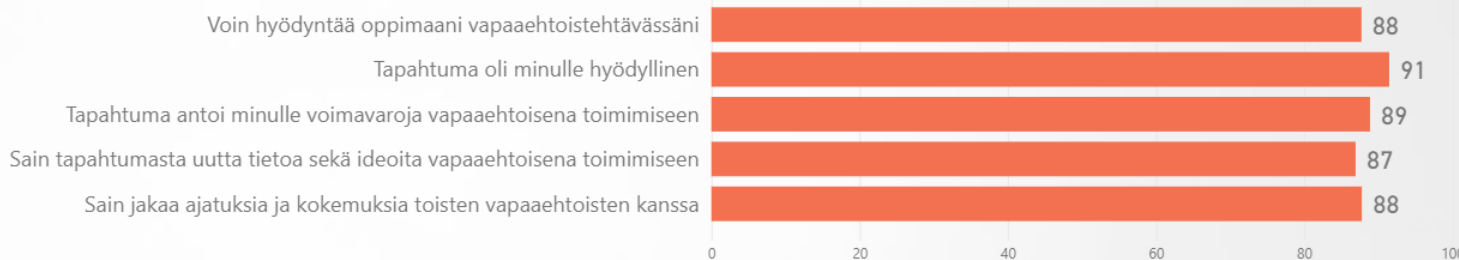
Vaikuttavuus osa-alueittain - Luennot ja tapahtumat

Vaikuttavuus osa-alueittain - Ryhmät

Vaikuttavuus osa-alueittain - Vapaaehtoisten koulutukset ja virkistys

Ryhmä- ja tapahtumapalautteet 2022

2390

Tapahtumat ja luennot

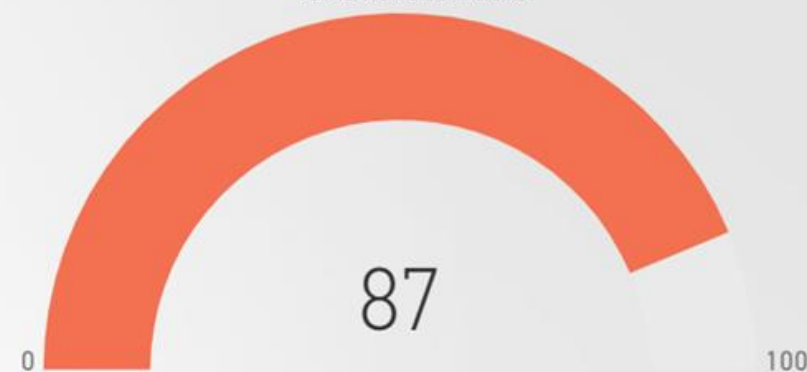
1207

Ryhmät

516

Vapaaehtoisten koul. & virk.

Vaikuttavuusindeksi

Verkostona onnistumisen syitä

- Muistiluotsi-ohjelmalle oli aito tarve ja tilaus - sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.
- Ohjelman edetessä tavoitteet selkeästi konkretisoitui ja selkiytyi
- Vahva yhteinen tahtotila edistää muistisairauteen sairastuneiden ja läheisten asioita.
- Toteutuksessa kokeiltiin erilaisia lähestymistapoja ja toimintatapoja muutettiin, mikäli ne eivät osoittautuneet toimiviksi.

Verkostona onnistumisen syitä

- Hyväksi havaittuja toimintatapoja tuotiin ohjelmassa näkyväksi ja niitä dokumentoitiin mm. hyvien käytäntöjen muodossa.
- Alkuun sitoutumisen aste vaihteli, mutta tällä hetkellä sitoutuminen on erittäin vahvaa. Siihen panostetaan ja sitä seurataan vuositasolla.
- Koordinaation tuki: työntekijöiden perehdytykset yhteisiin toimintaperiaatteisiin ja tavoitteisiin, yhteiset verkoston tapaamiset, tuki toiminnanohjausjärjestelmään

Kehittämistyön kulmakivet

- Tarve
  - Suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys
  - Yhteistyö ja verkostoituminen (erityisesti toiminnan juurtumisen kannalta oikeat kumppanit)
  - Uudistuminen ja ajassa eläminen
- + Asiantuntevat, innostavat ja innostuvat toimijat

Kiitos!

minna.teiska@muistiliitto.fi